

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 3 marca 1886.

33.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 24 lutego 1886,

tyczące się organizacyi i zakresu działania c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności.

Na zasadzie artykułu I, ustępu 2 ustawy z dnia 28 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 56), przepisującego ustanowienie w osobnem rozporządzeniu zakresu działania, organizacyi i składu osobowego urzędu pocztowych kas oszczędności, jakoteż w myśl przepisów i rozporządzeń, które zostały już wydane w wykonaniu owej ustawy, ogłasza się zamieszczony poniżej statut c. k. rządowej kasy oszczędności, który zatwierdzony został postanowieniem Najwyższem z dnia 20 stycznia 1886 i nabywa mocy niezwłocznie.

Pino r. w.

Artykuł I.

Rządowa kasa oszczędności, zaprowadzona ustawą z dnia 28 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 56), jest Władzą administracyjną, mającą szczególne prawa i obowiązki w obrębie swego zakresu działania poniżej ustanowionego.

Instytucya rządowa, nosząca tytuł „C. k. Urząd pocztowych kas oszczędności“ należy o tyle do zakresu zarządu pocztowego, że urzędy pocztowe przez Ministra handlu wyznaczone, są urzędami zbiorczemi i płatniczemi rządowej kasy oszczędności i sprawować mają jej czynności stosownie do poleceń bezpośrednio od niej otrzymywanych.

W sprawach służbowych pocztowej kasy oszczędności urzędy pocztowe podlegają bezpośrednio rządowej kasie oszczędności i obowiązane są spełniać bezzwłocznie polecenia dyrektora lub któregośkolwiek oddziału urzędu.

Urząd pocztowych kas oszczędności może pociągać do odpowiedzialności położonych, urzędników i sługi urzędów zbiorczych za wszelkie spóźnienie w wykonaniu otrzymanych poleceń.

Dyrekeye poczt i telegrafów obowiązane są dopomagać rządowej kasie oszczędności w nadzorowaniu kas zbiorczych i płatniczych, jakoteż w rozwijaniu i popieraniu czynności rządowej kasy oszczędności.

Winny spełniać żądania urzędu pocztowych kas oszczędności przedstawione im w formie prośby i w tej mierze zdawać niezwłocznie sprawę dyrekeyi rządowej kasy oszczędności.

Dyrekeyom poczt i telegrafów służy prawo czynienia przeciw wymaganiom urzędu pocztowych kas oszczędności przedstawić do Ministra handlu „w sprawach rządowej kasy oszczędności“.

W takim jednak razie dyrekeye poczt i telegrafów są odpowiedzialne za wstrzymanie lub opóźnienie czynności urzędowych lub zaniechań, których urząd pocztowych kas oszczędności żądał, jeżeli przyczyny opóźnienia lub wstrzymania nie zostały uznane za usprawiedliwione.

Komisarze i starsi komisarze pocztowi, gdy urząd pocztowych kas oszczędności zażąda od nich pewnych usług, mają zdawać mu sprawę za pośrednictwem przełożonej dyrekeyi poczt i telegrafów.

O postrzeżeniach swoich nad służbą pocztowych kas oszczędności, poczynionych w ciągu podróży służbowych, gdy sprawa jest bardzo pilna, donosić mają bezpośrednio.

Artykuł II.

Zakres działania rządowej kasy oszczędności, który w myśl artykułu Igo, ustępu 2go ustawy z dnia 28 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 56) miał być ustanowiony osobnem rozporządzeniem, urządzony został następującymi rozporządzeniami i poleceniami i ma być uważany za podstawę do dalszego rozwoju czynności rządowej kasy oszczędności, a mianowicie:

1. Rozporządzenie wykonawcze z dnia 10 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 163);

2. Statut organiczny rady przyboocznej z dnia 10 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 163);

3. Zasady organizacji urzędu pocztowych kas oszczędności (Porządek czynności) z dnia 10 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 163);

4. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 16 lipca 1883, L. 1172, zawierające przepisy wykonawcze do „Zasad organizacji urzędu“ (Dz. u. p. Nr. 130);

5. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 27 czerwca 1883, L. 1103, dotyczące się kierownictwa urzędu w czasie nieobecności dyrektora;

6. Obwieszczenie z dnia 1 września 1883, dotyczące się natychmiastowej wypłaty wkładek w urzędzie pocztowych kas oszczędności w Wiedniu (Dz. roz. Nr. 13 z dnia 1 września 1883);

7. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 29 października 1883, L. 1713, dozwalające włożycielom (składającym) wystawiania przekazów na urząd pocztowych kas oszczędności w Wiedniu;

8. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 31 października 1883, L. 1730, dozwalające rozciągnąć tymczasowo zaprowadzonego w Wiedniu systemu wypłat odręcznych na kasy zbiorcze (płatnicze) urzędu pocztowych kas oszczędności do tego przeznaczone;

9. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 8 grudnia 1883, L. 1955, dotyczące się stałego zastępowania dyrektora w kierowaniu urzędem;

10. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 9 kwietnia 1884, L. 697, dotyczące się połączenia na tym samym blankiecie uwiadomienia i przekazu wypłaty;

11. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 27 sierpnia 1884, L. 1564, upoważniające urząd pocztowych kas oszczędności do odbierania pieniędzy na przekazy pocztowe i wystawiania takich przekazów;

12. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 28 września 1884, L. 1712, dotyczące się połączenia blankietów 5, 15 i 4 w jeden blankiet 5 a;

13. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 2 listopada 1884, L. 1842, dotyczące się odbierania obligów przy wypłacie przekazów (check);

14. Rozporządzenie c. k. Ministra handlu z dnia 20 września 1885, L. 68 M. H. St., dotyczące się realizowania płatnych kuponów obligacyj austriackich na rzecz włożycieli rządowej kasy oszczędności w kasie urzędu w Wiedniu.

We wszystkich sprawach, dotyczących się rządowej kasy oszczędności i czynności należących do jej oznaczonego, teraz istniejącego zakresu działania, wysłuchać należy opinii dyrektora rządowej kasy oszczędności jako właściwego znawcy.

Gdy się zdaje sprawę Monarsze, do relacyi dołączyć należy zawsze opinią dyrektora.

Artykuł III.

Pisma nadchodzące do Ministra handlu lub do ministerstwa handlu, dotyczące się spraw rządowej kasy oszczędności i jej służby, z wyjątkiem jedynie zażaleń przeciwko jej zarządzeniom, odsyłać należy do sekretaryatu urzędu pocztowych kas oszczędności, który w sprawach rządowej kasy oszczędności urzęduje jako biuro prezydjalne Ministra handlu.

Pisma nadchodzące do sekretaryatu urzędu, po ich zaprotokołowaniu, przedstawi sekretarz urzędu pocztowych kas oszczędności dyrektorowi, dla odebrania jego poleceń co do załatwienia tychże. W sprawach, pozostawionych wyłącznie Ministrowi handlu, dyrektor udawać się będzie w każdym z osobna przypadku do Ministra handlu po polecenie.

Artykuł IV.

Zakres działania Ministra handlu w stosunku do rządowej kasy oszczędności ogarnia i zawiera w sobie następujące czynności urzędowe:

1. Sprawowanie wszystkich tych czynności urzędowych, które w ustawie z dnia 28 maja 1882 są wyraźnie zastrzeżone decyzji Ministra handlu, jakoto:

- a) zatwierdzanie propozycji dyrektora co do wyboru urzędów pocztowych na kasy zbiorowe i płatnicze;
- b) uwalnianie od straty kapitału, gdyby miała nastąpić w myśl art. VI ustawy z dnia 28 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 56, ustęp 10);
- c) zdecydowanie, czy pocztowe znaczki oszczędności mają być puszczone w obieg, gdyby to dyrektor zaproponował;
- d) składanie obu Izdom Rady państwa sprawozdania rachunkowego, które dyrektor ma wypracować z końcem każdego roku.

2. Przyzwalanie na wszystkie czynności urzędowe zastrzeżone Ministrowi handlu w rozporządzeniu wykonawczem z dnia 10 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 163), jakoto:

- a) wstrzymanie na wniosek dyrektora obrotu kasy oszczędności w pewnej kasie zbiorczej;
- b) upoważnienie do ogłoszenia wykazu czynności, który dyrektor ma przedstawiać po upływie każdego miesiąca;
- c) decydowanie co do wniosku dyrektora, dotyczącego się stosunku, w jakim tantiemy przewidziane w §fie 35, ustęp 1 rozporządzenia wykonawczego mają być wyłączane i dzielone;
- d) ustanawianie na wniosek dyrektora prowizyi za kupno i sprzedaż papierów rządowych, jakoteż za realizowanie kuponów;
- e) wyznaczanie tych urzędników urzędu pocztowej kasy oszczędności, którym na wniosek dyrektora ma być oddawany trzeci klucz od kasy głównej. jakoteż wszelkie wnioski dyrektora, dotyczące się zmiany istniejących urzędzeń i instrukcyj we względzie kluczy od kasy.

3. W myśl zasad organizacyi urzędu pocztowych kas oszczędności z dnia 10 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 163) zatwierdzanie takich wniosków dyrektora, które tyczą się:

- a) rozszerzenia istniejącego zakresu działania rządowej kasy oszczędności;
- b) zmiany:
 - rozporządzenia wykonawczego z dnia 10 października 1882;
 - porządku służbowego z dnia 10 października 1882;
 - zasad organizacyi z dnia 10 października 1882;
 - statutu organicznego rady przybocznej z dnia 10 października 1882;
 - instrukcyi dla urzędów pocztowych z dnia 10 października 1882, tyczącej się sprawowania służby pocztowych kas oszczędności, o ile chodzi w niej o właściwą służbę pocztową;
 - rozporządzenia z dnia 29 października 1883, L. 1713 H. M., dozwalającego włożycielom (składającym) wystawiania przekazów na c. k. urząd pocztowych kas oszczędności w Wiedniu, jakoteż innych rozporządzeń Ministra handlu, ogłoszonych począwszy od r. 1882 w Dzienniku okólnikowem rozporządzeń urzędu pocztowych kas oszczędności;
- c) zatwierdzanie preliminarza, który w myśl istniejących przepisów dyrektor przedstawiać ma Ministrowi handlu;
- d) zatwierdzenie projektowanego statutu funduszu emerytalnego, wdowiego, sierociego i zapomogowego urzędu pocztowych kas oszczędności;
- e) udzielanie wynagrodzeń i zapomóg pieniężnych, wynoszących dla urzędników i funkcyonaryuszów więcej niż 100 zł., dla sług więcej niż 40 zł. na rok, na podstawie wniosków przedstawionych przez dyrektora;
- f) udzielanie urlopu dyrektorowi i innym członkom urzędu, gdy urlop trwać ma dłużej niż 6 tygodni;
- g) zatwierdzanie wniosków dyrektora, dotyczących się mianowania i posuwania wszystkich urzędników i funkcyonaryuszów.

4. Postępowanie w sprawach, tyczących się:

- a) przedstawienia do Najjaśniejszego Pana we względzie mianowania lub oddalenia od służby dyrektora urzędu pocztowych kas oszczędności;

- b) decydowanie co do skarg dyrekcji poczt i telegrafów przeciwko żądaniom urzędu pocztowych kas oszczędności po wysłuchaniu dyrektora rządowej kasy oszczędności;
- c) mianowanie członków kolegium wyższych urzędników rządowej kasy oszczędności podług własnego zdania.

Artykuł V.

Dyrektora urzędu pocztowych kas oszczędności mianuje Najjaśniejszy Pan na wniosek Ministra handlu z pomiędzy członków urzędu. Zakres działania dyrektora obejmuje wszelkie te czynności urzędowe w obrębie spraw pocztowej kasy oszczędności, które nie są wyraźnie w artykule IV Ministrowi handlu zastrzeżone, podległym urzędnikom poruczone lub tymże za porozumieniem się dyrektora z Ministrem handlu przekazane.

Wszystkie wnioski, które urząd pocztowych kas oszczędności podaje Ministrowi handlu, wychodzą od dyrektora; bez jego wniosku nie może nastąpić żadna decyzja. Bez przyzwolenia dyrektora nie może być uczyniona żadna zmiana w teraźniejszym zakresie działania urzędu, jakoteż w jego organizacji i stanowisku.

Polecenia ściągające się do dyrektora, wychodzić mogą tylko od samego Ministra handlu i tyczyć się mogą tylko wniosków przez dyrektora przedstawionych w granicach zakresu działania zastrzeżonego w artykule IV Ministrowi handlu. Po za obrębem tego zakresu działania wszelkie decyzje wydawać ma sam dyrektor w ostatniej instancji.

Dyrektor jest osobiście odpowiedzialny za regularny bieg całej służby, którą w tym celu ma całkiem samodzielnie zarządzać, kierować i nadzorować. Dla tego też zawsze dyrektor ma przyjmować lub do przyjęcia — mianowania — proponować wszystkie te osoby, które czynności urzędu pocztowych kas oszczędności utrzymywać mają w nieprzerwanym biegu. On także zaprowadzać ma wszelkie urządzenia techniczne, polecać wykonanie reparacji, jakoteż nabywać sprzęty, bez których urzędnicy nie mogliby sprawować należycie swoich czynności.

Preliminarz roczny układa na polecenie dyrektora oddział rachunkowy urzędu a dyrektor go podpisuje i przedstawia Ministrowi handlu. Dyrektorowi tylko służy prawo asygnowania imieniem urzędu pocztowych kas oszczędności i tylko za jego podpisem pod firmą porządkiem czynności ustanowioną, mogą być składane imieniem urzędu deklaracje prawnie obowiązujące i mogą być w obec kogokolwiek przyjmowane zobowiązania.

Odpowiedzialność osobista dyrektora za wykonanie postanowień ustawowych i zarządzeń urzędu pocztowych kas oszczędności, ustanowiona w §. 8 rozporządzenia wykonawczego z dnia 10 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 163), rozciąga się na obręb samodzielnego zakresu działania dyrektorowi wyznaczonego. Za wszystkie druki, wydane przez urząd pocztowych kas oszczędności, jest dyrektor odpowiedzialny, chociażby nie był na nich podpisany.

Dyrektor obowiązany jest nietylko utrzymywać w nieprzerwanym biegu sprawy obrotowe urzędu, lecz oraz bieg ich udoskonalać i w ogóle urząd pocztowych kas oszczędności wszelkimi siłami wspierać i coraz bardziej rozwijać.

Służba wewnętrzna regulowana będzie bezpośrednimi poleceniami dyrektora, dawanymi urzędnikom rządowej kasy oszczędności, jakoteż kas zbiorczych i roz-

porządzeniami, poleceniami i nakazami, które winny mieć podpis dyrektora, wyjąwszy, gdy ogłaszane są w Dzienniku rozporządzeń okólnikowych.

Do porozumienia się z ludnością będą służyły obwieszczenia urzędowe.

Dyrektor ma prawo zamieszczać ogłoszenia urzędowe, o ile uzna to za potrzebne, w urzędowej części Gazety wiedeńskiej, jakoteż w pismach urzędowych krajów koronnych.

Wszyscy urzędnicy urzędu pocztowych kas oszczędności podlegają pośrednio lub bezpośrednio dyrektorowi i stosować się mają tylko do jego poleceń lub do poleceń przełożonych, których dyrektor ustanowi.

Poczet osobowy urzędu pocztowych kas oszczędności stanowi ciało zespolone w jedność. Przyjmowanie do niego i oddalanie z niego, wyjąwszy, jeżeli chodzi o prawo urzędnika lub sługi rządowego wystąpienia ze służby rządowej albo o prawo wypowiedzenia miejsca funkcyjaryuszowi albo o prawo wystąpienia urzędnika pomocniczego lub pomocnika sługi, nastąpić może tylko za zezwoleniem dyrektora.

Członkowie poczty osobowego, podlegającego dyrektorowi, mogą być posuwani na wyższe stopnie i przenoszeni na emeryturę tylko na wniosek dyrektora. Wyjątek stanowią tylko nominacje, awanse i dymisy urzędników pomocniczych i sług, należące do własnego zakresu działania dyrektora.

O wszystkich ważniejszych wydarzeniach w urzędzie i o jego sprawach, winien dyrektor uwiadamiać Ministra handlu ustnie lub piśmiennie.

Gdy Minister handlu jest nieobecny lub czem innym zajęty, dyrektor ma prawo podpisywania za niego aktów, wystosowanych do najwyższych Władz administracyjnych — naczelnych — jeżeli nie zawierają zobowiązań stanowych, dotyczących się spraw, zastrzeżonych Ministrowi handlu w myśl artykułu IV.

Artykuł VI.

Urzędowi pocztowych kas oszczędności przydana jest osobna kasa, która w urzędowaniu swoim trzymać się ma przepisów istniejących dla kas rządowych.

Artykuł VII.

Kasy główne zamykają się trzema kluczami. Kasy te równie jak manipulacyjne i wszelkie inne skontrolowane będą, ile razy to dyrektor niespodziewanie zarządzi, najmniej zaś trzy lub cztery razy w roku, w obecności przełożonego oddziału rachunkowego i sekretarza urzędu.

Dyrektorowi wolno być obecnym rewizji kasy jakoteż innego urzędnika do tego wydelegować.

Protokoły sprawdzenia dawane będą dyrektorowi do podpisania.

Do nadzoru nad kasami i do utrzymywania ksiąg według systemu buchalteryi podwójnej, istnieje w urzędzie pocztowych kas oszczędności osobny oddział rachunkowy, który swoje czynności urzędowe sprawuje podług przepisów, dotyczących się e. k. Władz rachunkowych.

Oddział rachunkowy rządowej kasy oszczędności zostaje na równi z oddziałem rachunkowym Władz administracyjnych naczelnych i reprezentuje bezpośrednio sprawy rachunkowe rządowej kasy oszczędności w obec ministerstwa handlu i oddziałów rachunkowych specjalnych, jakoteż w obec najwyższej Izby obrachunkowej.

Dyrektor rachunkowy podpisywać ma wygotowania z wyjątkiem tych, na podstawie których mają być odebrane pieniądze z kasy zarządu pocztowego lub mocą którego urząd przyjmowałby na siebie zobowiązanie.

Oddział rachunkowy urzędu pocztowych kas oszczędności jest odpowiedzialny za rachunkowość rządowej kasy oszczędności, niezawisłe od odpowiedzialności dyrektora za wszystkie czynności rządowej kasy oszczędności.

W obec Władz rządowych oddział rachunkowy urzędu pocztowych kas oszczędności jest właściwą powagą do spraw rachunkowych w zakresie pocztowych kas oszczędności.

Po upływie każdego roku kalendarzowego oddział rachunkowy urzędu pocztowych kas oszczędności przedstawiać ma Najwyższej Izbie obrachunkowej zamknięcie rachunków w myśl istniejących przepisów.

Artykuł VIII.

Kontrola nad administracją urzędu pocztowych kas oszczędności należy do Najwyższej Izby obrachunkowej w myśl ustawy z dnia 21 listopada 1866 (Dz. u. p. Nr. 140).

Artykuł IX.

W myśl rozporządzenia z dnia 8 grudnia 1883, L. 1955 M. H., wybrani do tego wyżsi urzędnicy urzędu pocztowych kas oszczędności, będący przełożonymi oddziałów, zbierają się codziennie na naradę w celu załatwienia spraw bieżących.

Członków tego kolegium mianować ma Minister handlu według własnego zdania z pomiędzy przełożonych oddziałów rządowej kasy oszczędności. Prezyduje urzędnik najstarszy stopniem.

Artykuł X.

Do zastępowania dyrektora, gdy jest nieobecny lub nie może sprawować czynności, przeznaczeni będą trzej członkowie kolegium wyższych urzędników, którzy mieć będą prawo podpisywania imieniem urzędu firmy urzędu w sprawach pociągających za sobą prawne zobowiązania.

Urzędników tych firmę podpisujących mianować będzie Minister handlu na wniosek dyrektora.

Artykuł XI.

Kolegium wyższych urzędników przedstawiać ma dyrektorowi uchwały prostą większością głosów wydane a to w protokołach pospolitych i osobnych, z których ostatnie tyczą się propozycji do mianowania, posunięcia na wyższy stopień, nagrodzenia, przyznania emerytury, oddalenia, jakoteż przeniesienia urzędników, funkcyjonaryuszów i urzędników pomocniczych, jakoteż tyczące się wniosków co do nabytków, wreszcie wnioski, mające na celu ulepszenie organizacyi i rozwoju czynności.

Wydane uchwały podlegają zatwierdzeniu dyrektora.

